

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

IVRIS CANONICI|| SEV PONTIFICII|| PARTITIONES,||

Grégoire, Pierre

[Frankfurt], 1595

VD16 G 2996

17 De interdicto ecclesiastico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63677)

in Sext. simile in c. sacro 48. §. cumque ad-
 ner su, eo. tit. apud Gregor. Atq; in eo quod
 inter est aliquem non fuisse excommuni-
 catum, habetur ratio sumtuum litium, &
 aliorum eius causa factorum, c. in primis,
 2. quest. 1. l. si quando, C. unde vi. taxa-
 tione a iudice facta. ca. si de his qua vi me-
 tusse causa sunt, cap. constitutis, de pro-
 cura. Item & si propter illam excommuni-
 cationem iniustam excommunicatus fue-
 rit priuatus electione, & beneficia no fue-
 rit cōsequutus, alioquin nihilominus con-
 sequitur secundum Ioannem, quia il-
 lud interesse est circa rem, ca. si quis, de cle-
 ricis, 1. 2. quest. 2. cap. super causa. 2. quest.
 5. l. Iulianus, de actio. emt. secus si inter-
 esse esset extra rem, l. si sterilis, §. cum per
 venditorem, de actio emt. P. verum gloss.
 ad dictum c. sacro, §. cumque, ad verba ad
 interesse, existimat, tale interesse electionis
 & beneficiorum non habiturum non de-
 bere estimari.

b c. sacro, in principio, de sentent. excommu.
 & hac priuatio ingressus, inducitur ipsa
 iure per mensem; quo elapso etiam statim
 censetur eodem iure restitutus ad ingres-
 sum, c. si qui sunt. 81. dist.

c illud, & c. temerarium, 11. q. 3.

d c. non in perpetuum, 24. q. 3.

e hac ratio & exceptio sequens ponitur in d.
 c. sacro, §. cumq;.

f maxima quippe hac est pœna ecclesiasti-
 ca, c. corripantur, 24. q. 3. ca. non adferam-
 mus, 24. quest. 1. quia separat a corpore
 Christi, quod est ecclesia. can. Engeltrud-
 am, 3. questio. 4. c. penult. de sentent. ex-
 communic.

g causa probabilis errandi, poterit esse fa-
 ctum alterius, quod quolibet etiam pru-
 dentes decipere potest, l. iuris ignorantia,
 & l. regula, de iuris & fact. ignorant. P. ut
 si putauerit ex iniusta causa fuisse moni-
 tionem, excommunicato significatam,
 forsitan quia fuit ei ostensa falsa relatio pu-
 blicationis; vel si existentibus dubiis pro-
 bationibus excommunicauerit, ca. cum

Bertholdus, de re iudic. Quemadmodum
 & qui habuit probabilem causam litigan-
 di, excusatur a condemnatione sumtuum
 litis, l. qui solidum, §. etiam, de legat. 2. ca.
 finem litib. de dolo & contuma.

DE INTERDICTO EC-
CLESIASTICO.

TIT. XVII.

CAPVT I.

1 Continuatio.

2 Finitio.

3 Diuisio interdicti.

Interdictum ecclesiasticum, inter pœ-
 nas & censuras ecclesiasticas annume-
 ratur. 4

Nihilque aliud est hoc interdictum, 2
 quam prohibitio, facta b ab his, qui pote-
 statem habent, c ob iustas causas pluribus
 personis, d & locis certis, e ne administrent
 aliqua sacramenta, aut celebrent diuina,
 aut exsequantur alia spiritualia, interim &
 donec satisfecerint imperatis. f

Interdictum hoc duplex itaq; vel per- 3
 sonarum, vel locorum, dum populus aut
 clerus, ciuitas aut prouincia, regnum, vel
 ex illis certa loca vel certæ personæ inter-
 dicuntur. g Rursum interdictum, vel a iu-
 re constitutum est, vel ab homine, vel ab
 utroque, quorum illud iuris, ligat priuile-
 giatos; aliud hominis non utique. h A iure
 supponitur interdictio communitas & ci-
 uitas, quæ permittit vsuras, nec expellit v-
 surarios. i Item communitas, quæ repræ-
 salias seu pignorationes publicas contra
 personas ecclesiasticas permiserit, nec eas
 reuocauerit intra mensem; k pro aliis et-
 iam quibusdam. l

SCHOLIA.

a c. quarenti, de verbor. signific. Admonbo
 autem hic plures alias interdictorum spe-
 cies esse apud Iuriconsultos, quæ circa pos-

- sessionum controuersias agitantur, de quibus hic nihil agitur; quia ad secularia iudicia maxime pertinent, & de quibus tractatur fufe in iure ciuili. *de interdicitis apud Iustinia. lib. 4. tit. 1. §. lib. 8. C. iiii. 3. & seq. lib. 43. P. tit. 22. & sequent. & per interpretes ad cap. pastoralis, de causa possessionis. & in capit. cum quis. de restitutio. spolia.*
- b** Interdictum generaliter, est prohibitio, & est pro genere in finitione; nam interdiceret, est prohibere, & interdicti passine dicuntur illi, quibus fit prohibitio, l. relegatorum, 7. §. interdiceret, de interdicit. & relega. lib. 48. P. tit. 22. sic dicimus interdici alicui arte sua, l. si. de poen. P. foro, aduocatione, l. moris, eod. tit. l. Imperator, de postulan. P. patria, l. nulli, C. de sentent. & re iudic. aqua & igni, l. 1. de lega. 3. bonis, l. 16. cui bonis, de verbor. obligat. P. Ita interdictum dicitur matrimonium in ca. 2. & 3. & toto titulo, de matrimonio contracto contra interdictum ecclesie, sic & ita accipitur in c. interdixit 32. dist. in cap. interdiximus, 16. quast. 1. & in pluribus aliis locis similib.
- c** duo sunt, quae perficiunt actus humanos, voluntas & potestas; & si alterum absit nihil agitur, l. multum interest, C. si quis alteri vel sibi.
- d** de hoc enim interdicto hic agitur, de quo & nos tractauimus lib. 3. syntag. cap. 8. quod procedit a clauis seu potestate ecclesiastica; non de eo, quo personis singularibus interdicitur sumtio sacramentorum, quod potest esse in excommunicatione maiori vel minori in cap. si celebrat, de cleric. excommunic. ministr. ca. si de sentent. excommunic. nec de eo, quo quis suspenditur in particulari vel ab officio vel a beneficio, vel ab administratione, ut diximus in poenis, neque de eamto dictione, quae fit de ingressu ecclesie, de qua etiam diximus supra in poenis. Sed de eo agimus, per quem interdictio fit populo, vniuersitati, collegio, &c. quia dicitur pendere a clauis seu potestate ecclesiastica, vel a clauis Petri, cap. tanta est clauis, de excessibus pralator. libr. 5. tit. 31.
- e** ut dum fit interdictum prouincia, regni, ecclesie.
- f** cap. fin. de sentent. excommunic. in Sexto. Multa quippe grauissima ex hoc interdicto, nascuntur, & adimuntur plura, ex quorum priuatione iudices admonentur, ne temere illud proferant, de quibus in effectu agitur.
- g** cap. si sententia, 16. cum sequentibus de sentent. excomm. in Sexto. c. in partibus, de verbor. significat.
- h** ca. tuarum, de priuileg. neque consuetudo contraria excusatur violationem, c. cum inter vos, de consuetud. Sed & interdicto hominis, tenebuntur priuilegiati quoque illud seruare, si ob culpam illorum fuerit latum, ca. petistis, de priuileg. cap. 3. de immunita. ecclesie. in Sexto. Antiquitus, ipso iure erat a Bonifacio 8. excommunicata vniuersitas & prouincia supposita interdicto, si clericis ralitas & collectas imposuissent, aut deposita in ades sacras accepissent, consiliumve aut auxilium facientibus dedissent; quod tamen renouatum fuit in clementi. unica de immunit. ecclesie. per clementem 5.
- i** c. 1. de vsur. in Sexto.
- k** c. 1. de iniuriis, in Sexto.
- l** ut in c. felix, de poen. in Sexto. c. ubi. c. fundamenta, de electio. in Sexto.

CAPVT II.

De quibus fiat interdictum.

In loco supposito interdicto ecclesiastica officia celebrare vel audire; a Et qui celebraret, nisi monitus sine dilatione cellaret, ut nunc etiam; perpetuae subiacebat depositioni pro ausu temerario. **b** Neque sacramenta concedebantur omnino, exceptis baptismo paruulorum, & poenitentia morientium, **c** Permissum tamen semel in hebdomada ex priuilegio quibusdam

quibusdam ecclesiis & monasteriis, in locis interdictis positis, missas & alia diuina officia celebrare, quatuor conditionibus obseruatis; nempe, vt id fieret, voce submissa, ianuis clausis, non pulsatis campanis, excommunicatis & interdictis exclusis, quorum vno commisso nihilominus dicebatur violatum interdictum. *d* Postea autem iura noua, & singulis diebus iisdem obseruatis, missas dici, & corpus domini consecrari & percipi permiserunt, & in festiuitatibus, natalis domini, paschæ, & pentecostes, & assumptionis virginis gloriosæ campanas pulsare, ianuis apertis, alta voce diuina officia celebrare solemniter, excommunicatis prorsus exclusis, sed interdictis admissis permittis prædictis diebus participatione diuinorum; sic tamen quod illi, propter quorum excessum interdictum huiusmodi est prolatum, altari nullatenus approquinquent. *e* Licet & ex priuilegio quibusdam regularibus extra prædicta tempora, vt, si qui fratrum suorum missi sint ad colligendas fraternitates seu coelectas in locis, in quibus sint diuina officia interdicta, possunt pro iucundo eorum aduentu aperiri ecclesiæ semel in anno, & exclusis excommunicatis ibi diuina officia celebrari, nempe in vnanimum ecclesia ordinis eorum, non in aliis. *f* Licebit quoque tempore interdicti, vt baptizare, sic etiam baptizatos in frontibus consignare sacro chrismate, & prædicare verbum Dei. *g* Non autem licebit extremam vnctionem dare; aut ecclesiastica sepultura sepelire; nisi quia ex gratia concessum est, vt, clerici decedentes, qui tamē seruauerint interdictum, in cæmeterio ecclesiæ sine campanarum pulsatione, celsantibus aliis solemnitatibus, omnibus, cum silentio tumulentur. *h* Indultum & regularibus, quibusdam, vt confratres eorum, (qui licet remaneant in seculo, tamen mutato habitu seculari se ordini obtulerunt, vel bona sua eis dederunt vsufructu retento) sepelire possint, tempore interdicti in suis

ecclesiis; nisi aut interdicti fuerint nominatim, aut excommunicati. *i* Poterit & chrisma tempore interdicti, in die cœnæ domini confici, quia & eodem tempore opus est chrismate pro vnctione baptizandorum, *k* valebunt & collati eo tempore sacri ordines, *l* & matrimonia quoque, quanquam a solemnitatibus ecclesiasticis abstineatur. *m*

S C H O L I A.

- B** *a* c. quod in te, 40. de pœnitent. & remissio.
b c. 3. de clerico excom. ministr.
c dict. cap. quod in te, de pœnitent. & remissio. non est vobis. 1. de sponsalibus. cap. responso nostro, 43. de sentent. excom. Sic enim hæc sacramenta excipiuntur, quod sunt necessitatis. can. remissionem, §. sed notandum, 1. questione 1. cano. prater §. verum, 32. distinct.
C *d* cap. permittimus, de sentent. excomm. hoc ex priuilegio nonnullis monasteriis postea & episcopus cum obseruatione tamen similitum fuit concessum, in capit. nonnullis, de priuileg. lib. 5. tit. 33. & aliis etiam quibusdam in c. cum in partibus, 17. de verborum signif.
e c. alma, si. de sent. excom. in Sex.
D *f* c. vt priuilegia, 24. de priuileg. notat & ibi glossa penult. quod in ecclesia interdicta ab episcopo, possit ex permissione episcopi fieri officium diuinum; vt in ecclesia interdicta per summum pontificem, ex eiusdem permissione.
g c. responso, 43. de sentent. excomm. vnctio tamen extrema denegatur, vt notat ibi gloss. cap. quoniam baptismo, 19. de sentent. excomm.
E *h* d. c. quod in te, de sentent. excom. Aliis prohibuitur, c. cum & plantare, 36. §. et si templarii, de priuileg. lib. 5. tit. 33.
i c. vt priuilegia, 24. de priuileg.
k cap. quoniam baptismo, 19. de sentent. excomm. in Sext. Plures sunt iisdem addendi effectus alii interdicti, quos enumerat Ioan. Andreas, tract. de interdicto ec-

eclesiastico, usque a sex ad quadraginta. Et sic collige cum Panorm. ad ca. non est vobis, num. 8. de sponsalib. quod in quolibet interdicto ecclesiastico censentur excepta quatuor sacramenta; duo principaliter, & duo per consequentiam 1. baptismus paruulorum, & adultorum, cap. quoniam, de sentent. excommunic. 2. poenitentia, d. cap. non est vobis, 3. chrisma sine quo non fit baptismus, d. ca. quoniam, 4. eucharistia, c. quod in te, de poen. & remissio.

I ut tractant Innocentius, Ioannes Andreas, Panor. num. 8. in d. c. non est nobis; distinguit tamen Innocentius, ut laicis non possint dari ordines tempore interdicti, aliis possint; Panor. improbat, & ait ex necessitate posse etiam in loco interdicto clericos, quia in illo quadam permittuntur, qua sine clericis non possunt fieri, consecratio missae & similia, argumento sumpto a permissione consecrationis chrismae, quod in baptismo permisso chrisma necessarium sit.

M de matrimonio sic concludit glossa ad cap. fin. de sentent. excommun. in Sext. ad verbum sacramentis, ubi addit rationem, quare teneat matrimonium tempore interdicti, quia teneat etiam ab excommunicatione maiori excommunicatione, cap. significasti, de eo qui duxit in matrimonium quam polluit per adulteri, quia licet sit sacramentum & conferat gratiam, non tamen talem confert ut alia, ca. quicquid, 1. quaest. 1. Theologi libr. 4. sentent. distinct. 26. & Panor. ad ca. non est vobis, de sponsalib. num. 8. tradit communem esse doctorum sententiam, tempore interdicti fieri posse matrimonium valide; sed inquit, de solemnitate matrimoniali dubitatur.

CAPVT III.

Qui possint interdicere.

Iudex vel persona ecclesiastica, quae potest excommunicare, potest & suspensionis & interdicti sententiam ferre, ratione iurisdictionis quam habet in sibi subditos, non alios. **a** Maxime ecclesiarum

A prelati seu iudices ordinarii, **b** delegati, **c** subdelegati, **d** canonici cathedralis ecclesiae, si habent priuilegium, per se vel cum episcopo, seruatim ex consuetudine requisitis formulis. **e** Potest & interdicere consilium provinciale & episcopale. **f**

SCHOLIA.

- a** c. quarenti, 20. de verbor. significat. c. cum ab ecclesiarum prelati, 3. de offic. ordin. lib. 1. tit. 3. 1. aequiparantur pluribus interdictum & excommunicatio, ut in cap. ad hac. & ibi glossa, ad verbum interdictum de appellatio. lib. 2. tit. 8. & ibi Panor. & alii interpretes. Docet etiam in quibus aequiparantur & dissideant Iacobus de canonicis, tit. de iniuriis, parte vii.
- b** c. cum & plantare, §. 1. de priuileg. ca. episcoporum, eod. tit. in Sext. ca. cum inter. de consuet. cap. transmissam, de electio. cap. auditis, de prescriptio.
- c** c. sane, in 2. de offic. delega.
- d** c. ex literis, eod. tit. de offic. delega.
- e** de quibus in ca. si canonici, de offic. ordin. in Sext. cap. quamuis, cap. arrefragabili, §. caelorum, eodem tit. apud Gregorium, addit & gloss. ad d. ca. si canonici, ad verbum cessare, canonicos etiam iure proprio posse indicere cessationem officii sede vacante, eo quod tunc succedant in locum episcopi in iurisdictione; Alioquin enim sine consensu episcopi non possent canonici interdictum ferre in c. 2. de his quae fiunt a maiori parte capituli, lib. 3. tit. 11.
- f** Clemen. 2. §. fin. & ibi cardinalis, de sent. excommu.

CAPVT IIII.

Contra quos feratur interdictum.

Enterdictio fit locorum, **a** & personarum, terrae, vniuersitatis, **b** ciuitatis, **c** provinciae, **d** regni, **e** imperii; **f** vel in specie vel singulariter alterius loci. Quandoque enim loca certa interdicta sunt, & tamen personae loci non sunt interdictae; quamobrem personae eorum locorum possunt

possunt extra loca interdicta alibi audire divina officia & sepeliri. *g* Fit aliquando interdictio tantum personarum, ut populi, cuius appellatione non censentur interdicti clerici; ut contra interdictis clericis non censetur interdictus vel excommunicatus populus. *h* nisi nominatim interdicantur. Quemadmodum etiam interdictio clero & populo, episcopi, nisi expresse inserantur, non censentur interdicti. Sunt & aliqui, quibus concessum sedis Apostolicæ privilegio, ne excommunicari aut interdicto possint supponi. Ad quos etiam interdictum non extenditur appellatione generali. *k*

SCHOLIA.

- a* cap. si ciuitas, 17. de sentent. excommun. in Sext. c. presentis, eo. *Et* in loca prolatum interdictum ad personas eorum pertinet cap. tanta, de excess. prela. cap. si sententia, de sentent. excommun. in Sext. cap. vnic. de torneam. in extra. Ioan. 22. *Et* ibi gloss. ad ver. huiusmodi.
- b* in homines terra commune fertur interdictum, c. quod nonnullis, 25. de privileg. appellatione terra continetur regnum, provincia, villa, castrum, ut in illis locum habeat, quod de generali dicitur interdicto, c. cum in partibus, 17. de verbo. signi. quando generaliter tota terra alicuius subiicitur interdicto, ex quo magna *Et* parua subiiciuntur. can. si Romanorum, 19. dist. c. quia circa, de privileg.
- c* dict. ca. si ciuitas, de sentent. excommun. in Sext. ubi *Et* interdicta ciuitate censentur suburbia interdicta; ut *Et* interdicta ecclesia, censentur interdicta capella, *Et* cæmeterium contiguum.
- d* c. non est vobis, 11. de sponsal.
- e* quemadmodum Clemens Papa 5. in extrauagante quadam incipiente passionis, interdixit regnum Angliæ, Francia, *Et* Germania, si hastiludia *Et* torneamenta paterentur; cuius interdictum postea sustulit Ioan. 22. in extra. vnic. de torneament. in extranag. Ioan. 22.

- A* *f* Imperium ut regnum interdictum alias.
- g* nisi fuerint in culpa interdicti ponendi, d. cap. si sententia, de sentent. excommunic. veluti si ciues ipsi, vel qui ex vniuersitate sunt peccauerint, non etiam si princeps vel rex eorum.
- h* dict. c. si ciuitas, 7. de sentent. excommun. in Sext.
- i* c. quia periculosum, eodem tit. in Sext.
- k* cap. quoniam per concessionem, 21. de privileg. cap. quanto amplius, 26. eodem tit. Hoc privilegium concessit regi *Et* regno Galliarum Innocentius 4. *Et* postea Alexan. 4. D. Ludonico regi Kalen. Octobris, pontificatus sui anno 1. nempe anno Domini 1255. quo statutum, ne vllus pradietam regni terram vniuersaliter ecclesiastico subiicere valeat interdicto, sine mandato sedis Apostolicæ speciali, irritum omne contrarium faciens; quod rescriptum seruatur inter acta senatus Parisiensis. Id ipsum per sua rescripta concesserunt in regni Francia fauorem Clemens, Nicolaus Martinus *Et* Clemens 6. summi pontifices.

CAPVT V.

Que seruanda sint in interdicto
Et de causa.

Porro interdictum ecclesiasticum, non tenet contra participantes, dum ab homine profertur, nisi antea fiat monitio. *a* Et nisi in scriptis fiat causa apposita propter quam proferatur. *b* Neque enim temere aut sine causa ferri debet. *c* Causa autem erit culpa, delictum, cõtumacia; *d* non autem debitum ciuile, aut pecuniarium, pro quo non fertur interdictum. *e*

SCHOLIA.

- a* cap. statutum, 13. de sentent. excommun. in Sext. quod *Et* seruatur in excommunicatione *Et* suspensione, cap. 1. vers. *Et* hac eadem, eodem tit. in Sext. c. reprehensibilis, 26. de appellatio. ubi gloss. dicit, canonicam monitionem trinam, can. omnes decima, 16. q. 7. agitur *Et* de canonica ad-

monitione in c. nouit. de iudic. c. de presbyterorum, 17. q. 4. ca. si peccauerit, 2. q. 1. Et hoc quando propter contumaciam interdictum fertur; Aliter si propter delictum in d. c. reprehensibilis, de appellat. Et can. si. 5. quest. 3. Et sic explicat Antoninus in 3. parte summe, tit. 25. ca. 5. Habetur Et promonitione, cum sententia interdicti fuit publice promulgata contra certas personas ciuitatis vel collegii, Et c. Aliter autem quis non ligaretur interdicto, ut habetur in extranagante quadam Martini, incipiente in super, Et in extranag. Ioannis 22. si fratrum, §. ceterum, Et quia nonnunquam, de cleric. excommu. minist. Sicut nec alia monitio requiritur, dum pro delicto imponitur interdictum.

b d. vers. Et hac eadem.

c quoniam ex indiscretis interdictorum pronuntiatione, multa scandala solent oriri, ut habetur in concilio Basiliensi, in decreto de interdictis non leuiter ponendis, quod fuit factum ante dissolutionem concilii, anno 1435. Et receptum in pragmatica sanctione Et concordatis Gallicanis, ubi Et Rebuffus refert, quedam requisita in textu eius tituli; Primum, quod non possit sine culpa dominorum vel domini ciuitatis supponi interdicto ciuitas vel eius terra; sed oporteat, quod vel dominus vel ciuitas, vel locus deliquerint vel in culpa sint. 2. D quod ista causa tangat iudicem ecclesiasticum, aut rem diuinam, aut personam ecclesiasticam, alioquin enim non interdictum, sed alia poena ponenda pro modo delicti esset. tertium; quod hac culpa procedat ab ipsis dominis, vel officialibus ciuitatum, vel locorum habitatoribus; 4. quod si culpa proueniat a priuata persona, necessarium sit illam prius excommunicari solam Et publice denunciari a iudice ecclesiastico. Et 5. quod domini locorum requirantur a iudice ecclesiastico, ut illam personam excommunicatam eiiciant intra biduum, vel satisfacere compellant, ubi enim personam ecclesia excommunicauit, Et talem

A denuntiauerit, nihil aliud habet quod ultra faciat, ideo Et implorat brachium seu auxilium iudicis secularis, in ca. cum non ab homine, de iudicis. 6. exigitur, quod seculares requisiti, non eiecerint excommunicatum intra biduum, nec in carceres detruferint, aut non vendiderint bona eius. Nam si hoc fecerint extra culpam sunt exsequentes quia potuerat. In iure, de reg. iur. 7. quod ciuitas delinquat ex concilii deliberatione, Et conclusionem. l. semper, §. si in sepulcro, ibi communi iudicio plurium, quod vi aut clam. P. nemo enim ambigit, ciuitatem, vniuersitatem, Et alia corpora ciuilia posse delinquere, aut ben. item nulla communitas, C. de sacrosanct. eccles. ca. nouit, cap. grauem, de sentent. excommu. l. metum, §. animaduertendum, quod met. caus. P.

d ut in c. ex rescripto, 9. de iureiurand. inhi- betur interdicto, ne diuina officia fiant in terra domini, donec ipse satisfecerit imperati. Idem in c. non est vobis, de sponsalib. e c. quasiuit, de his qua sunt a maiori parte capituli. Id ipsum Et prohibuit Bonifacius 8. anno sui Pontificatus 8. apud Lateranum nisi fieret hoc interdictum ex ipsius sedis Apostolica speciali licentia, ut habetur in eius consuetudine 1. incipiente prouida, iuxta ordinem Bullarii Cherbini, ibidemque ponitur alia constitutio similis clementis 7. ordine 35. incipiens licet ea, Et Leonis 10. constitutio. 16. in eminente, ubi id ipsum statuitur circa medium.

C A P V T. V I.

Effectus interdicti ecclesiastici.

Singularis nobilisque effectus huius interdicti, quod ob vnius personae delictum alii plectantur; a sunt Et plures adhuc, veluti quod interdicti, Et excommunicati sacra facientes deponuntur, b quem admodum Et qui in loco interdicto sacrificant, c qui Et scilicet in interdicto loco celebrantes, fiunt ineligibiles, Et impositu- labiles,

labiles, ad beneficia actiue & passiuę. *d* In summa etiam, ab omnibus seruandum est interdictum, etiam a priuilegiatis, si sit latum a canone, & si lato ab homine, illi nominatim includatur. *e* Sunt & euitandi interdicti nominatim, vt & excommunicati, etiam a priuilegiatis & exemptis. *f* Et qui violauerit interdictum, si clericus sit, & exerceat aliquid ordinis, quod fuerit prohibitum, irregularis fit. *g* estque beneficiis si habeat priuandus; vel si monachus vel monialis sit, debet detrueri in arctius monasterium. *h* Collationes & officia, excommunicationes, suspensiones, & alia facta post interdictum, violatione facta, nullius etiam momenti dicuntur. *i*

SCHOLIA.

- a* ita alii pro alio plectuntur sine delicto, non tamen sine causa, vel culpa, ob superiorum culpam vel delictum, quod patiantur delinquentes esse apud se, cum possint sibi prospicere, vt in ca. non est, de sponsalibus, cap. sane, ca. 5. & 6. de offic. delega. c. 1. de usur. in Sex. c. 1. de postulatione pralato. c. sentent. de sentent. excom. in Sex. cum similibus sic pro peccato Davidis totus populus punitur 2. Regum 24. & ob Acham peccatum Ios. 6. *d* de similibus, de quibus alias diximus alibi.
- b* c. litoris, 4. c. fraternitatis, 6. de cle. excom. ministr.
- c* c. postulasti, 7. §. quæsiuistis, eod. tit.
- d* is, cui, 18. §. fin. de sentent. excom. in Sext. c. 1. de postula. pralat.
- e* d. cap. postulasti, §. quæsiuistis, de clerico. excom. ministr. c. tuarum, de priuileg. neque contraria consuetudo excusat. c. cum inter vos, de consuetud. sed & priuilegiati debent seruare interdictum hominis, si ipsi culpa teneantur, c. petistis, de priuileg.
- f* ca. cum & plantare, §. excommunicatos, de priuileg. lib. 5. tit. 33. non obstante priuilegio, c. nulli, de sent. excom.
- g* c. is qui, & c. is cui, de sent. excom. in Sext. c. cum clerico, de sen. & retud. in Sex. Si ta-

meq̄ quis non interdictus celebrat, in loco non interdicto cum interdictis, non erit irregularis, quamuis ei ingressus ecclesia sit interdicens, donec arbitrio superioris interdicens satisfaciatur. ca. episcopum, de priuileg. in Sex.

h c. postulasti, de clerico excom. ministr.

i c. tanta, de excessib. pralat.

CAP. VII.

Quando tollatur interdictum.

Tollitur interdictum, postquã factum erit satis petitioni ecclesię, *a* vel per reuocationem aut absolutionem, vel relaxationem, *b* quia potest interdictum singulare ad cautelam relaxari, & si generale non possit. *c* Potest & vtrunque insperari ab eo qui protulit. *d* Sed & si hi, quorum gratia interdictum latum est, illud ipsum violauerint, quandiu violant, interdicti non dicuntur illud transgrediendo violare. *e*

SCHOLIA.

- a* vt in ca. rescripto, de iure iur. c. non est vobis, de sponsali. idque sine alia absolutione cum solutione eius quod debetur, tollatur obligatio omnis, §. 1. quib. modis tolli. obligat. maxime si interdictum sub conditione latum est, & ad tempus; in quo differt ab excommunicatione, qua eget absolutione certa formę. c. si. de matrimo. contra interdict. eccles. P.
- b* c. cum ab ecclesiarum pralatis, de offic. iud. ordina. lib. 1. tit. 31.
- c* c. cum presenti, de sentent. excom. in Sext. vide rationes diuersitatis in decisio. Rota 436. incipiente fuit dubitatum, in nouis, Felinum, ad ca. Apostolica, de exceptio. & decis. Rota, 435. nota vtrum, & c. in antiq. & decis. 77. nota quod vbi, in antiq.
- d* cap. ad hæc, cap. directe, capis. praterca, de appellat.
- e* c. petistis, 20. de priuileg.

LIBRI QVARTI

FINIS.